

2 - Moje pravice med sojenjem

A. Kje bo potekalo sojenje?

Sojenje poteka v kraju, kjer državni tožilec vloži obtožnico; to urejajo pravna pravila. Sojenje pogosto poteka pred sodiščem v kraju, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno.

Ali se zadeva predloži okrajnemu sodišču (*Amtsgericht*), deželnemu sodišču (*Landgericht*) ali višjemu deželnemu sodišču (*Oberlandesgericht*), je odvisno od več dejavnikov, vključno s kaznijo, ki se lahko pričakuje za kaznivo dejanje. Če je oseba obtožena za manj hudo kaznivo dejanje (*Vergehen*) in se pričakuje, da bo izrečena le denarna kazen ali kazen zapora do dveh let, bo zadevo na okrajnem sodišču obravnaval sodnik posameznik. V primeru hudih kaznivih dejanj (*Verbrechen*) s pričakovano kaznijo zapora od dveh do štirih let o zadevi odloča mešani senat (*Schöffengericht*) okrajnega sodišča, ki ga sestavljajo poklicni sodnik in dva sodnika porotnika. Če je pričakovana kazen kazen zapora več kot štirih let, o zadevi odloča deželno sodišče v sestavi dveh ali treh poklicnih sodnikov in dveh sodnikov porotnikov. V primeru kaznivih dejanj zoper državo je za obravnavo zadeve pristojno višje deželno sodišče s senatom, ki ga sestavljajo trije ali pet poklicnih sodnikov, odvisno od zapletenosti ali razsežnosti postopka.

B. Ali se predmet obtožbe lahko spremeni? Kakšne so moje pravice do obveščeniosti v tem primeru?

V nekaterih okoliščinah se lahko obsodba, ki jo izreče sodišče, razlikuje od obtožnice, vložene zoper vas. Obsodba na podlagi drugačne kazenske zakonodaje je dovoljena le, če vas je sodišče izrecno obvestilo, da bo pravna presoja odstopala od vložene obtožnice, in vam omogočilo obrambo.

Za obsodbo, ki temelji na različnih kaznivih dejanjih, mora državni tožilec vložiti dodatno obtožnico, če teh kaznivih dejanj in dogodka, opisanega v prvotni obtožnici, nepristranska tretja oseba ne bi štela za en sam dogodek. Dodatna obtožnica se obravnava le, če se s tem strinjate vi in sodišče.

C. Kakšne so moje pravice v zvezi z navzočnostjo na obravnavi?

i. Ali je navzočnost na sodišču obvezna? Ali je odsotnost v sodnem postopku dovoljena? Pod kakšnimi pogoji?

Načeloma se morate udeležiti sojenja. Če niste bili oproščeni obveznosti udeležbe in vas kljub temu ni na obravnavi, bo sojenje praviloma prekinjeno, v nekaterih okoliščinah pa se lahko zoper vas izda tudi nalog za prijetje. Izjeme veljajo na primer za sojenje po skrajšanem postopku za izdajo kaznovalnega naloga in za redne pritožbe.

ii. Kako je z upravičenostjo do tolmača ali prevedenih dokumentov?

Imate pravico, da ste takoj in natančno seznanjeni z bistvom in vzroki obtožb zoper vas, in sicer v jeziku, ki ga razumete.

Če ne obvladate dovolj dobro nemščine, vam bo sodišče dodelilo tolmača, ki bo prevajal vse pomembne dogodke in izjave med sojenjem.

iii. Ali imam pravico do odvetnika?

Imate pravico, da vas zastopa odvetnik. V nekaterih primerih je to obvezno. Če v takih primerih ne imenujete odvetnika, vam bo sodišče dodelilo zagovornika. Informacije o tem, kako najti odvetnika in kdo plača stroške, so na voljo [tukaj](#).

iv. Katere postopkovne pravice moram poznati? (npr. privedba osumljencev pred sodišče)

Po izvedbi dokazov imate pravico, da se o njih izrečete. Lahko ugovarjate pridobivanju in uporabi dokazov, za katere menite, da so nezakoniti.

Poleg tega lahko zahtevate pridobitev dodatnih dokazov. Imate pravico, da sami opredelite in predložite dokaze, čeprav nimate enakih pooblastil kot policija. Na primer, ne smete prisluškovati telefonom in predložiti posnetkov kot dokaz.

Priče lahko prosite, naj podajo resnične izjave o tem, kar so opazile, in jih lahko tudi pripeljete s seboj na sodišče. Priče so dolžne priti na sodišče in povedati resnico.

Najprej bosta priče zaslišala sodišče in državni tožilec, nato pa jim bosta lahko vaš odvetnik in vi postavila vprašanja.

D. Možne kazni

Možne kazni vključujejo denarne in zaporne kazni. V nekaterih primerih lahko sodišče odredi tudi rehabilitacijski in preventivni ukrep. Taki ukrepi vključujejo na primer namestitev v psihiatrično bolnišnico, namestitev v center za rehabilitacijo odvisnikov od drog ali preventivno pridržanje. Odvzem voznškega dovoljenja je še en tak ukrep. Kot dodatno kazen lahko sodišče izreče prepoved vožnje. Rehabilitacijske in preventivne ukrepe je mogoče odrediti samostojno ali, v nekaterih primerih, poleg kazni.

Denarna kazen se naloži v obliki določenega števila dnevnih enot (npr. 50 dnevni enot po 15 EUR). Dnevna enota na splošno ustreza tridesetini vašega mesečnega neto dohodka. Če denarne kazni ne boste plačali, boste morali za vsaki dve dnevni enoti preživeti en dan v zaporu (zaporna kazen zaradi neplačila denarne kazni (*Ersatzfreiheitsstrafe*)). Da bi se izognili zaporni kazni, lahko denarno kazen poravnate tudi z opravljanjem neplačanega dela. V primeru denarnih kazni do 180 dnevni enot se lahko denarna kazen pod določenimi pogoji odloži. Nato boste prejeli opozorilo, denarno kazen pa boste morali plačati le, če boste po sodbi storili drugo kaznivo dejanje ali kršili pogoje ali navodila, ki so vam bila naložena.

Kazni zapora do dveh let se lahko pogojno odložijo. Preizkusna doba traja dve do pet let. Če kršite pravila preizkusne dobe, se kazen lahko izvrši.

Zaporna kazen se prestaja v zaporu. Ko odločba postane pravnomočna, boste prejeli obvestilo, da morate začeti prestajati kazen. Če tega ne storite prostovoljno, bo izdan izvršilni nalog za prijetje.

Ko boste prestali vsaj dve tretjini kazni (ali samo polovico – vendar najmanj šest mesecev – kazni v primeru prve kazni zapora do dveh let ali v posebnih okoliščinah) boste lahko upravičeni do predčasnega odpusta, če se boste strinjali, da se preostanek kazni pogojno odloži. Za nekatera huda kazniva dejanja je treba v ta namen pridobiti izvedensko mnenje, če sodišče razmišlja o odpustu. Sodne odločbe v zvezi z izvrševanjem kazni običajno sprejemajo sodniki posamezniki oddelka za izvrševanje kazni na deželnem sodišču.

Na področju mladoletniškega kazenskega prava poudarek ni na kaznovanju storilca kot povračilu za protipravno ravnanje, temveč na prevzgoji, da se prepreči ponovitev kaznivih dejanj. Zato poleg kazni mladoletniškega zapora, ki trajajo najmanj šest mesecev do pet let ali v hujših primerih do deset let (za mladoletnike, stare od 14 do 17 let), in jih je mogoče pogojno odložiti, če kazen ni daljša od dveh let, obstajajo tudi druge možne kazni (ki so veliko pogostejše za manjša in srednje huda kazniva dejanja). Taki primeri so odredbe o opravljanju dela v splošno korist, plačilo denarja dobrodelni organizaciji, ukrepi za odpravo povzročene škode, udeležba na tečaju socialnih veščin, namestitev pod skrbništvo in nadzor določene osebe ali poskus mediacije med žrtvijo in storilcem, možna pa je tudi odreditev pridržanja mladoletnika za največ štiri tedne.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.